

Přímá imunofluorescence v dermatologii a dermatopatologii

MUDr. Miroslav Důra, Ph.D.^{1,2}

¹Dermatovenerologická klinika, 1. LF UK a VFN, Praha

²Biopstická laboratoř, s. r. o., Plzeň

Vyšetření přítomnosti navázaných protilátek, složek komplementu či fibrinogenu v tkáni metodou přímé imunofluorescence má v dermatologii a dermatopatologii nezastupitelnou úlohu. U řady diagnóz, zejména u autoimunitních bulózních dermatóz, je dokonce i diagnostickým kritériem. Následující text se zaměřuje na princip tohoto vyšetření, indikace, přínos i jeho limity. Diskutován je imunofluorescenční obraz jednotlivých dermatóz. Připojeny jsou praktické informace stran správného odběru materiálu a jeho transportu.

Klíčová slova: přímá imunofluorescence, dermatopatologie, bulózní dermatózy, pemfigus, pemfigoid, vaskulitida.

Direct immunofluorescence in dermatology and dermatopathology

Examination of the presence of tissue-bound antibodies, complement components, or fibrinogen by direct immunofluorescence plays an indispensable role in dermatology and dermatopathology. For several diagnoses, particularly autoimmune bullous dermatoses, it even constitutes a diagnostic criterion. The following text focuses on the principles of this examination, its indications, benefits, and limitations. The immunofluorescence patterns of individual dermatoses are discussed. Practical information regarding proper specimen collection and transport is also included.

Key words: direct immunofluorescence, dermatopathology, bullous dermatoses, pemphigus, pemphigoid, vasculitis.

Úvod a historický přehled

V současné době již v mnoha případech není klasické histopatologické vyšetření dostačující. Nové poznatky v diagnostice vyžadují řadu doplňujících vyšetření, včetně histochemických, imunohistochemických metod či možností molekulární genetiky. Mezi tato pomocná vyšetření patří i přímá imunofluorescence, která se stala zlatým standardem v diagnostice některých kožních onemocnění a v řadě dalších hraje roli pomocného diagnostického vodítka.

Historie přímé imunofluorescence sahá do 40. let 20. století. V roce 1941 Albert H. Coons publikoval metodu detekce antigenů v tkáni pomocí specifických protilátek označených

fluorescenční barvou (1). Coons je tak považován za zakladatele této metody.

V 60. letech 20. století na tuto práci navázali Ernst H. Beutner a Robert E. Jordon, kteří zavedli využití imunofluorescence v dermatologii k diagnostice autoimunitních bulózních dermatóz. Konkrétně v roce 1964 publikovali imunofluorescenční obraz pemfigu a o 3 roky později, v roce 1967, pemfigoidu (2, 3). Přibližně ve stejné době, v roce 1963, byl popsán obraz lupusového pruhu (4). V roce 1969 následoval popis u dermatitis herpetiformis Duhring (5). V naší zemi tuto metodu rozvíjeli Zdeněk Vlašín a František Kratochvíl, kteří ji aplikovali do praxe již na konci 60. let 20. století (6).

DECLARATIONS:

Declaration of originality:

The manuscript is original and has not been published or submitted elsewhere.

Ethical principles compliance:

The authors attest that their study was approved by the local Ethical Committee and is in compliance with human studies and animal welfare regulations of the authors' institutions as well as with the World Medical Association Declaration of Helsinki on Ethical Principles for Medical Research Involving Human Subjects adopted by the 18th WMA General Assembly in Helsinki, Finland, in June 1964, with subsequent amendments, as well as with the ICMJE Recommendations for the Conduct, Reporting, Editing, and Publication of Scholarly Work in Medical Journals, updated in December 2018, including patient consent where appropriate.

Conflict of interest and financial disclosures:

None.

Funding/Support:

None.

Cit. zkr: *Dermatol. praxi.* 2026;20(1):15-19

<https://doi.org/10.36290/der.2026.002>

Článek přijat redakcí: 31. 12. 2025

Článek přijat k tisku: 20. 1. 2026

MUDr. Miroslav Důra, Ph.D.

miroslav.dura@vfn.cz